

કાયદો એક પરિચય
Introduction to Law
(338)
શિક્ષક દ્વારા અંકિત મૂલ્યાંકન કસોટી
Tutor Marked Assignment

કુલ ગુણ :20
Max Marks: 20

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નો ના ઉત્તર આપવા જરૂરી છે દરેક પ્રશ્નો ના ગુણ તેની સામે આપેલા છે.
(2) ઉત્તરવહી ના પ્રથમ પાનાં ઉપર તમારું નામ. અનુક્રમ નંબર ,અધ્યયન કેન્દ્ર નું નામ અને વિષય સારા અક્ષરો માં લખો.

- પ્રશ્ન .1 નીચે આપેલા પ્રશ્નો માથી કોઈ પણ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 40-60 શબ્દો મા આપો. (2)
a) ભારતીય બંધારણ ની પ્રસ્તાવના બંધારણ ના દુલાપીયા તરીકે કામ કરે છે. ઉદાહરણ સાથે સમજાવો . (જુઓ પાઠ -18)
b) એક સંસ્થા કોઈ એક કર્મચારી ને તેના જન્મસ્થળ ના આધાર પર પ્રમોશન નથી આપી રહ્યા જો આવું હોય તો તેઓ કયા મૂળભૂત અધિકાર નું ઉલ્લંઘન કરે છે? અને તે અધિકાર ની જોગવાઈઓ જણાવો . (જુઓ પાઠ -19)
- પ્રશ્ન .2 નીચે આપેલા પ્રશ્નો માથી કોઈ પણ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 40-60 શબ્દો માં આપો. 2.
(a) બંધારણ ની વ્યાખ્યા આપો અને બંધારણ ની વિભાવના સમજાવો . (જુઓ પાઠ 18)
(b) બંધારણ ધ્વારા આપવામાં આવેલ છ મૂળભૂત અધિકારો જણાવો . એવી પરિસ્થિતી ઓનો ઉલ્લેખ કરો જેમાં તેને સ્થગિત કરી શકાય છે. (જુઓ પાઠ 19)
- પ્રશ્ન 3. નીચે આપેલા પ્રશ્નો માથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 40-60 શબ્દો માં આપો . 2
(a) સજાના સુધારાત્મક સિધ્ધાંત ના બે ઉદાહરણ આપો: (જુઓ પાઠ -7)
(b) "ફોજદારી કાયદો સમાજ માં શિસ્ત જાળવવા માં મદદકરે છે. આ વિધાન ના સંદર્ભ માં ફોજદારી કાયદા નો સિધ્ધાંત સમજાવો. (જુઓ પાઠ 8)
- પ્રશ્ન 4 નીચે આપેલા પ્રશ્નો માથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 100-150 શબ્દો માં આપો.4
(a) ઘરેલુ (Domestic) કાયદા ના સ્ત્રોત કયા છે ? ઘરેલુ કાયદા ને કેવી રીતે લાગુ કરી શકાય છે?
(જુઓ પાઠ -9)
(b) નીચે આપેલા શબ્દો સમજાવો.
1) સંઘ સૂચિ
2) સહવર્તી સૂચિ
- પ્રશ્ન 5 નીચે આપેલા પ્રશ્નો માથી કોઈ પણ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 100-150 શબ્દો માં આપો. 4
(a) અમે સજા ના ભય સાથે સંભાવિત ગેરરીટી ઓને પ્રેરણા આપી ને ગુનાને અટકાવી શકીએ છીએ . જો હા તો તમારા જવાબ ની તરફેણ માં બે દલીલો લખો. (જુઓ પાઠ)
(b) " નાગરિકો ના સર્વાંગી વિકાસ માટે મૂળભૂત અધિકારો મહત્વપૂર્ણ છે," મૂળભૂત અધિકારોની જરૂરિયાત અને મહત્વ સમજાવો.
- પ્રશ્ન 6. નીચે આપેલા પ્રોજેક્ટ માથી કોઈપણ એક પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરો. 6.
(a) કોલમ A માં બંધારણીય ઉપાયો નો અર્થ આપેલ છે. કોલમ B માં બંધારણીય ઉપાયો ના નામ લખો કે જે અર્થ સાથે સંબંધ ધરાવે છે.

	કોલમ A	કોલમ B
--	--------	--------

	ઉદાહરણ : સુપ્રીમ કોર્ટ અને હાઇકોર્ટ રીટ કરી શકે અથવા આદેશ આપી શકે.	બંધારણીય ઉપાય
1	એક વ્યક્તિ ને શારીરીક સ્વરૂપ માં અદાલત માં હાજર કરવાનો રાજ્યાં તરફ થી આદેશ.	
2	પોતાના કર્તવ્ય નું પાલન કરવા માટે કોઈ ને સુપ્રીમ કોર્ટ તરફ થી આદેશ.	
3	કોઈ વ્યક્તિ ને જાહેર ઓફિસ માં કામ કરતો રોકવા.	
4	જણાવવા માં આવે કે શું ચાલી રહ્યું છે....	
5	સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા એક અદાલત તે કાર્યવાહી રોકવાનો આદેશ કે જે તેમના અધિકાર ક્ષેત્ર ની બહાર છે.	

(b) કોલમ A માં એવી સ્થિતિ છે જેમાં રાજ્યની નીતી તેમજ સિધ્ધાંતો નું ઉલ્લંઘન થાય છે.
કોલમ B માં તે રાજ્ય ની નીતી કે સિધ્ધાંત નું નામ લખો જેનું ઉલ્લંઘન થાય છે.

	કોલમ A	કોલમ B
	ઉદાહરણ . 12 વર્ષ નું બાળક કામ કરે છે. અને ભણતો નથી .	ગાંધીવાદી સિધ્ધાંત
1	એક ગામ કે જે પંચાયત ના કાર્યો નું સંચાલન કરતું નથી .	
2	કોઈ વ્યક્તિ ની જીવિત રહેવા માટે નોકરી અને આશ્રય નથી મળતો.	
3	એક સંસ્થામાં પુરુષ કર્મચારી જેટલું જ કામ અને હોદ્દો ધરાવતી મહિલા કરતાં પુરુષ કર્મચારી ને વધુ વેતન ચૂકવાય છે°	

4	એક રાજ્ય સીમાવર્તી દેશોની બાબત માં હસ્તક્ષેપ કરે છે.	
5	એક ઐતિહાસિક સ્મારક ને નુકસાન થયેલ છે.	
6	લઘુઉદ્યોગ ને ચલાવવા માટે સહાય નથી મળી રહી.	